

PROCJENE PEDAGOGA O OSPOSOBLJENOSTI ZA ISTRAŽIVANJE VASPITNO-OBRAZOVNE PRAKSE

Sanja Živanović*

Stručni rad DOI 10.7251/NSK1901095Z UDK 371.13:373.3/.5 COBISS.RS-ID 8338456

Rezime

Stručni saradnici, pedagozi, učestvuju u svim fazama vaspitno-obrazovnog procesa. Rade na planiranju i programiranju, unapređivanju i istraživanju vaspitno-obrazovnog rada, sarađuju sa nastavnicima, roditeljima, učenicima, prate i uvode inovacije, rade na povezivanju sa lokalnom i širom zajednicom, što sve upućuje na široku lepezu sve složenijih zahtjeva koji se pred njih postavljaju i na koje moraju adekvatno odgovoriti.

Još u toku studija, budući pedagozi se osposobljavaju za radne zadatke i funkcije koje ih očekuju u vaspitno-

obrazovnoj ustanovi, kakva je škola. Cilj nam je bio ispitati stavove pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti za istraživanje vaspitno-obrazovnog rada, kao jednog od područja rada pedagoga, koje su stekli tokom njihovog studiranja. Istraživanje je obuhvatilo 32 pedagoga koji su već zaposleni u osnovnim školama na području Republike Srbije. U radu smo koristili metodu teorijske analize, te metodu empirijskog neeksperimentalnog istraživanja (servej metod). Zavisno od primijenjenih istraživačkih metoda, koristili smo tehniku anketiranja i skiliranja, a od instrumenata anketni upitnik i petostepenu skalu stavova u kojoj se ponuđeni odgovori odnose na procjenu opisanih ajtema. Analiza rezultata je pokazala da ne postoji statistički značajna razlika u

* Sanja Živanović je master pedagog, zaposlena na Medicinskom fakultetu u Foči.
E-mail: sanja.zivanovic@ues.rs.ba

stavovima pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti za područje rada istraživanje vaspitno-obrazovne prakse, u odnosu na godine radnog staža, kao i u odnosu na mjesto završenog studija. Istraživački nalazi upućuju na postojeći kvalitet profesionalne osposobljenosti pedagoga, istrajnost u održavanju kvaliteta istog, te dosljednost različitih univerziteta u pogledu osposobljenosti stručnih saradnika za navedeno područje rada.

Ključne riječi: škola, školski pedagog, profesionalna osposobljenost, istraživanje vaspitno-obrazovnog rada.

Uvod

Pedagozi su stručni saradnici u školama, koji se sve više pozicioniraju kao nosioci razumijevanja, unapređivanja, podsticanja i kreiranja vaspitno-obrazovnog rada. U današnjoj školi, pedagog ima drugačiji položaj, funkcije i sve složenije zahtjeve, praćene širenjem pedagoških saznanja. To je dokaz zašto pedagozi trebaju stalno da budu okrenuti ka pedagoškoj futurologiji. U *Pedagoškoj enciklopediji* (1989, str. 418) nalazimo definiciju koja se odnosi na pojam pedagoga u širem smislu i definiše se kao „lice koje se bavi

nastavnim ili vaspitnim radom, onaj koji nekoga podučava, instruiira ili doprinosi vaspitnom razvitku drugih”. Škola je institucija koja zahtjeva timski rad. To dalje implicira da pedagog u školi, ne može raditi izolovano od ostalih subjekata, i da je saradnja nezaobilazna. Međutim, kao i ostali subjekti vaspitno-obrazovnog rada u školi, tako i pedagog, ima profesiju i vlastiti okvir rada koji je višesmjerni i kompleksan, i koji doprinosi kvalitetu i ugledu date škole. Školski pedagog je lice polivalentnog tipa, koje pokriva radne funkcije vaspitno-obrazovne strukture škole (Trnavac, 1996). Biti pedagog znači ovladati pedagoškim kompetencijama, u kojima je znanje samo jedan segment. Maleš i saradnici ističu „odgovarajuće osposobljen pedagog je onaj koji je svjestan konteksta i potreba zajednica u kojoj radi, posjeduje znanja o svim sustavima koji participiraju u institucionalnom odgoju i obrazovanju, osposobljen za komunikaciju, sposoban graditi partnerske odnose u zajednici koja uči, sposoban interventirati i preventirati, sposoban evaluirati svoj rad i rad drugih, te raditi na vlastitom usavršavanju” (Maleš, Stričević i Ljubetić, 2010, str. 35). U vremenu globalnih promjena, u cilju postizanja kvalitetnog vaspit-

no-obrazovnog rada, sve više se vođe rasprave o kompetencijama pedagoga koje poprimaju sve veći značaj.

Govoreći o profesionalnoj osposobljenosti pedagoga u školi, Staničić smatra da kvalitetna priprema i rad pedagoga upravo zavisi od kompetencija koje pedagog posjeduje, raznolikost funkcija i bogatstvo poslova podrazumijeva i raznolikost kompetencija, a odlike, znanja i kvalifikacije potrebne školskom pedagogu neophodne su da bi se uspješno vodio prema ostvarenju stručno-pedagoških ciljeva škole i unapređenju pedagoškog procesa u njoj (Staničić, 2005). Pedagog u školi predviđa, prati, osmišljava, podstiče, usmjerava, savjetuje, vrednuje, kako svoj rad tako i rad nastavnika, učenika, stručnih saradnika i svih ostalih subjekata vaspitno-obrazovnog rada. „Od savremenog pedagoga zahteva se da radi osmišljenije, organizovanije, racionalnije, da ostvari više, da bude istraživač, programer, organizator rada, savetodavac, pedagoški dijagnostičar, terapeut, vaspitač generacije. To je moguće ostvariti samo stalnim stručnim usavršavanjem i metodološkim obrazovanjem” (Maksimović i Osmanović, 2014, str. 440).

Apel za zapošljavanje školskih pedagoga proizilazi iz škole, i to škole koja se našla u krizi, kojoj su potrebni stručnjaci koji mogu pomoći, te u vezi sa tim navode se četiri razloga za pojavu školskih pedagoga: a) društveni razlozi – koji podrazumijevaju poštedu mladih od mnogih štetnih pojava u društvu, kanalsanje i racionalno preusmjeravanje sudara multikulturalne zajednice; b) školski razlozi – gdje su zadaci škole prošireni i van nastave, učenici i nastavnici preopterećeni, pa je potrebno unaprijediti organizaciju škole u cjelini; c) individualni razlozi – školsko doba kao doba najintenzivnijeg fizičkog i psihičkog razvoja, zahtjeva prisustvo ljudi od povjerenja, bez dnevnika u ruci; d) porodični razlozi – potreba za stručnjacima posrednicima između škole i porodice (Trnavac, 1996). Područja rada školskog pedagoga su brojna i možemo ih naći u bilo kom pravilniku programa rada stručnih saradnika osnovne škole. Međutim u ovom radu pažnju posvećujemo istraživanju vaspitno-obrazovnog rada, kao jednom od područja rada. Sva područja su međusobno povezana, i svako područje rada daje osnovu za analitičko-istraživački rad, dok sa druge strane ovo područje to vraća na jedan kvalitetniji način i unapređuje

sva ostala područja. Mužić smatra da se istraživanjem vaspitno-obrazovne prakse postiže mnogo, to je put, pouzdan i valjan način prelaska od sadašnjeg ka željenom stanju (Mužić, 1986). Uloženi napor u analitičko-istraživački rad se višestruko vraća i školi u cjelini i pedagogu koji radi u njoj. „Školska praksa je pravo izvorište inspiracije za brojna istraživanja, a škola svojevrsna *laboratorija* za istraživanje u oblasti pedagoške nauke i obrazovanja. Pedagog, u središtu te žive prakse, njen saučesnik, svjedok je svih dešavanja i prije i poslije pojave istraživačkog problema” (Trnavac, 1996, str. 214). Pedagozi se mogu afirmisati kao stručnjaci samo ako u njihovom radu nema površnosti, ako sve ono što on predlaže „stoji” na neoborivim činjenicama, a to se upravo postiže posmatranjem, osluškivanjem i istraživanjem prakse. „Dejstvo jednog činioca, može se pojačavati delovanjem drugog, ili i neutralisati tim drugim, a saznavanjem, proučavanjem i istraživanjem delovanja tih činilaca postajemo svesni dejstva i rezultata” (Potkonjak, 2003, str. 294). Za sve to osposobljavamo se još u toku studija, a cilj svakog fakulteta je kvalitetno obrazovan i osposobljen student za poziv koji je izabrao.

U fokusu ovog rada su procjene pedagoga koji su već zaposleni u školama, o profesionalnoj osposobljenosti za istraživanje vaspitno-obrazovne prakse, koju su stekli tokom studija.

Metodologija istraživanja

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je bio ispitati stavove pedagoga u školama o osposobljenosti za istraživanje vaspitno-obrazovne prakse koju su stekli tokom studija. Zadatke smo odredili pomoću postavljenog cilja, odnosno: ispitati da li postoje razlike u stavovima pedagoga zaposlenih u školama o profesionalnoj osposobljenosti koju su stekli tokom studija u zavisnosti od godina radnog staža, te da li postoje razlike u stavovima pedagoga zaposlenih u školama o profesionalnoj osposobljenosti koju su stekli tokom studija u zavisnosti od mjesta završenog studija. Iz zadataka, proizilaze pothipoteze koje su jasno vidljive i razumljive u diskusiji.

Metode istraživanja

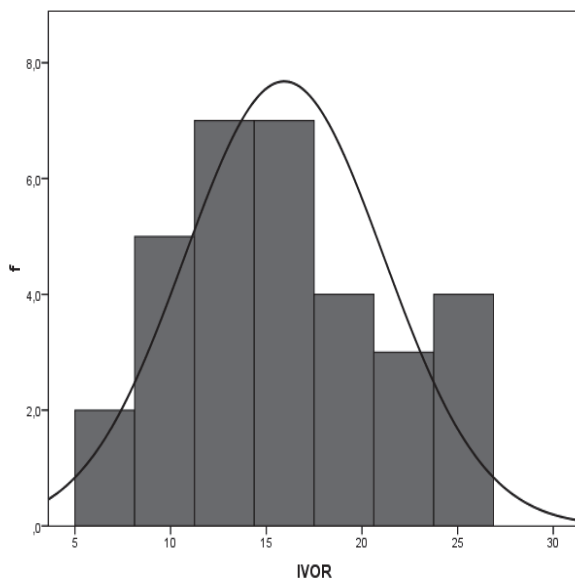
U radu smo koristili dvije metode. Metodu teorijske analize koristili smo kroz razradu teorijske osnove

istraživanja i pri upoznavanju i analizi prethodnih istraživanja, koja su predmetno i metodološki srodna ovom problemu. Metodu empirijskog neeksperimentalnog istraživanja (servej metod), koristili smo za terensko istraživanje na izabranom uzorku, pomoću instrumenata konstruisanih za potrebe ovog istraživanja. Od tehnika korištene su tehnike anketiranja i skaliranja.

Instrumenti istraživanja

Od instrumenata za prikupljanje podataka, korišteni su: anketni upitnik (kojim su prikupljeni podaci o mjestu gdje su pedagozi završili

studij i o godinama radnog staža) i skala stavova na kojoj je izvršena operacionalizacija područja istraživanja vaspitno-obrazovne prakse (Likertova petostepena skala, pri čemu se ponuđeni odgovori ne odnose na stepen slaganja sa tvrdnjom, već na procjenu opisanih ajtema, odnosno vlastita procjena osposobljenosti za istraživanje prakse), intenziteta procjene: nikako; neznatno; da djelimično, da znatno; da potpuno. Kronbah-alfa koeficijent pouzdanosti za skalu iznosio je 0,93. Artimeitička sredina i standardna devijacija skorova koje su ispitanici postigli na skali iznosile su $M=15,94$; $SD=5,11$.

Grafikon 1

Distribucija skorova dobijenih na skali stavova o vlastitoj osposobljenosti za istraživanje vaspitno-obrazovne prakse

Uzorak

Populaciju čine svi pedagozi koji su mjeseca februara 2015. godine bili zaposleni u osnovnim školama u Republici Srpskoj, dok uzorak istraživanja čine tridesetdva pedagoga zaposlena u opštinama na području Republike Srpske, i to: 4 osnovne škole u Banjoj Luci, 3 osnovne škole u Bijeljini, 2 osnovne škole u Fo-

či, 2 osnovne škole u Bileći, 2 osnovne škole u Trebinju, 2 osnovne škole u Palama, 2 osnovne škole u Bratuncu, 4 osnovne škole u Istočnom Novom Sarajevu, i po jedna osnovna škola u Visegradu, Zvorniku, Han Pjesku, Trnovu, Ugljeviku, Gradišci, Derventi, Berkovićima, Doboju, Sokocu i Donjem Žabaru. Uzorak ima karakteristike prigodnog i namjernog uzorka.

Tabela 1

Struktura uzorka prema godinama radnog staža

Radni staž	f	Procenat
do 5 godina	11	34,4
5-10 godina	9	28,1
10 i više	12	37,5
ukupno	32	100,0

Tabela 2

Struktura uzorka prema mjestu završenog studija

Mjesto	f	Procenat
Pale	12	37,5
Banja Luka	6	18,7
Sarajevo	7	21,9
Hrvatska, Srbija i drugo	7	21,9
ukupno	32	100,0

Organizacija istraživanja i statistička obrada podataka

Istraživački rad na terenu, realizovao je sam autor. Anketiranje pedagoga bilo je prilagođeno mogućnostima, i to putem pošte, putem e-mail-a, te direktnom posjetom određenih škola.

Statistička obrada podataka vršena je u SPSS-programu. U skladu sa postavljenim ciljevima istraživanja, korišten je Kraskal-Volisov test.

Rezultati istraživanja

U radu su prikazane procjene pedagoga koji su već zaposleni u školama o profesionalnoj osposobljenosti koju su stekli tokom njihovog studiranja, za istraživanje vaspitno-obrazovnog rada. Kao nezavisne varijable tretirani su: godine radnog staža i mjesto završenih studija.

Pošto je uzorak mali, pa je i broj ispitanika u grupama dobijenim prema godinama radnog staža i prema mjestu studija mali, za analizu razlika u procjeni osposobljenosti za istraživanje vaspitno-obrazovne prakse koristili smo Kraskal-Volisov test. Rezultati testa prikazani su tabelarno.

Tabela 3

Razlike u stavovima pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti za istraživanje vaspitno-obrazovne prakse, zavisno od godina radnog staža

	Radni staž	N	Srednji rang
IZVOR	do 5	11	17,55
	5-10	9	14,17
	10 i više	12	17,29
	Total	32	

$$\chi^2=0,784; \quad df = 2; \quad p = 0,676$$

Kao što se iz rezultata vidi, ne postoji statistički značajna razlika u procjenama pedagoga zaposlenih u školama o profesionalnoj osposob-

ljenosti za područje rada istraživanje vaspitno-obrazovne prakse, kod ispitanika sa različitim radnim stažom.

Tabela 4

Razlike u stavovima pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti, zavisno od mjesta završenog studija

	Mjesto studija	N	Srednji rang
IZVOR	Pale	12	16,29
	Banja Luka	6	14,50
	Sarajevo	7	16,14
	Hrvatska, Srbija i drugo	7	16,43
	Total	32	

$$\chi^2=0,167; \quad df = 3; \quad p = 0,983$$

Nema statistički značajne razlike u procjenama pedagoga koji su već zaposleni u školama, za područje rada istraživanje vaspitno-obrazovne prakse, u zavisnosti od mjesta završenog studija.

Diskusija

Smatramo da se pod osposobljenošću podrazumijeva skup poslova i radnih zadataka koje svojim znanjem, vještinama i sposobnostima, obavlja osposobljen pojedinac, odnosno sposobnost prenošenja i prilagođavanja teorijskog znanja u praktične poslove i zadatke. Može-

mo da primjetimo da se u literaturi posebno obrađuju područja rada pedagoga, i kompetencije pedagoga. Konkretno, područje rada istraživanje vaspitno-obrazovne prakse uključuje integraciju ličnih, razvojnih, stručnih, međuljudskih i akcionih kompetencija, pa radi terminološke preciznosti, moramo da naglasimo da u radu ne suprostavljamo osposobljenost za ovu oblasti rada pedagoga sa jedne strane, i kompetencije za obavljanje posla sa druge strane, jer se one najvećim dijelom poklapaju. Pojam kompetencija kod većine autora podrazumijeva „osobine, znanja, sposobnosti, vještine, iskustva, stavove i vrijednosti, međusob-

no zavisne i povezane elemente” (Ćeklić i Spasojević, 2010, str. 99).

Cilj ovog istraživanja je bio ispitati stavove pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti koju su stekli tokom studija, za područje istraživanje vaspitno-obrazovnog rada. U radu smo krenuli od pretpostavke da postoji razlika u stavovima pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti, zaposlenih u školama, u zavisnosti od godina radnog staža.

Naime, ova pothipoteza nije prihvaćena, jer ne postoji statistički značajna razlika. Najveću osposobljenost za istraživanje vaspitno-obrazovnog rada procjenjuju pedagozi u kategoriji do 5 godina radnog staža, a najmanju osposobljenost procjenjuju pedagozi u kategoriji 5-10 godina radnog staža. Ovo možemo povezati sa činjenicom da su mladi pedagozi na početku svoje karijere puni entuzijazma, te istraživanje vaspitno-obrazovne prakse doživljavaju kao „vjetar u leđa” za potvrđivanje i samopotvrđivanje. Taj entuzijazam očigledno opada u radnom stažu od 5-10 godina, da bi se nakon 10 godina radnog iskustva ponovo povećao i ugledao svjetlost ka putu unapređenja same prakse. Ipak, navedene razlike nisu dostigle nivo značajnosti.

Druga pretpostavka od koje smo krenuli u radu je da postoje razlike u stavovima pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti, u zavisnosti od mjesta završenog studija. Naime, ova pothipoteza nije prihvaćena. Ne postoji statistički značajna razlika u stavovima o profesionalnoj osposobljenosti koju su stekli tokom studija, bez obzira na to gdje su završili studije pedagogije.

Iz priložene Tabele 4 možemo da vidimo da razlika nije značajna, te da blagu prednost u smislu bolje osposobljenosti daju pedagozi koji su završili studij u kategoriji – Hrvatska, Srbija i dr. i oni koji su završili studij na Univerzitetu Istočno Sarajevo, Filozofski fakultet Pale u odnosu na Sarajevo i Banju Luku. Pozitivna je činjenica ovih rezultata, u smislu da se ni studenti, ni već zaposleni pedagozi ne libe svog znanja, bez obzira gdje su završili studij pedagogije.

Rezultati dati u priloženoj tabeli br. 4 dalje impliciraju da su pedagozi koji su završili studij na Palama, Sarajevu, ili Banjoj Luci, jednako osposobljeni za rad, ne samo u Republici Srpskoj već i šire, i obrnuto, da su pedagozi koji su završili studij, primjera, radi u Hrvatskoj jednako osposobljeni za rad i u Hrvatskoj i u Republici Srpskoj. Danas su

vrlo česte dileme, gdje upisati studij pedagogije, šta to ima jedan fakultet, a da nema drugi, gdje će to studenti biti bolje osposobljeni za radne zadatke koji ih očekuju. Istinu možemo potražiti u činjenici da se kadrovi na fakultetu približno jednako osposobljavaju, te da imamo na fakultetima sposobne i kompetentne kadrove koji odgovaraju na svoju misiju, a to je, kvalitetno obrazovanje i osposobljavanje studenata.

U toku ovog istraživanja, dobili smo i neke pismene sugestije pedagoga koji su već zaposleni u školama. Iako je broj tih sugestija mali, smatramo da imaju određenu vrijednost. Naime, pedagozi su apelovali na to, da pored fakultetskog obrazovanja, profesionalna osposobljenost zavisi i od ličnog angažovanja, kako u toku predavanja i vježbi, tako i vannastavnih, slobodnih aktivnosti, odnosno svjesna aktivnost samog studenta kao faktor profesionalne osposobljenosti za dati poziv.

Naš rad odnosi se na procjenu osposobljenosti za područje rada istraživanje vaspitno-obrazovne prakse, koje je stečeno tokom studija, iz ugla onih koji su već zaposleni, koji primjenjuju ono za šta su se osposobljavali u toku studiranja. Slično istraživanje koje je predmetno srodno ovom problemu, ali sa aspekta stu-

denata koji još uvijek uče, potvrđuju visoko vrednovanje značaja istraživačkih kompetencija, te se stavovi studenta o istraživačkim vještinama razlikuju s obzirom na praktično iskustvo koje imaju, odnosno razlike se očitavaju u zavisnosti od godine studija (Maksimović, Petrović, Osmanović, 2015).

Zaključak

U ovom istraživanju, ispitivana je razlika u stavovima pedagoga o profesionalnoj osposobljenosti za istraživanje vaspitno-obrazovne prakse koju su stekli tokom studija, u zavisnosti od godina radnog staža, i mješta završenog studija sa druge strane. Pošli smo od pretpostavki da postoji razlika u stavovima pedagoga, u zavisnosti od navedenih varijabli, za područje rada istraživanje vaspitno-obrazovnog rada. Međutim, rezultati koje smo dobili pokazuju drugačije.

Razlike nisu statistički značajne, ali aludiramo da mogu poslužiti za neke dalje ideje, te razvoj ideja za istraživanje. Svaka nauka teži ka istraživanjima, raznolikost kadrova teži ka osposobljenosti raznolikosti istraživanja, ne samo u vaspitno-obrazovnom radu. To je pitanje koje se provlači ne samo kroz pedagogiju

već i kroz bilo koju drugu nauku. Upravo iz razloga što su teorija i praksa dvije neodvojive kategorije, te što sama teorija pruža osnov za praksu, a praksa sa druge strane daje osnove za unapređivanje iste te teorije, taj krug nikada nije završen.

Literatura

Maleš, D., Stričević, I. i Ljubetić, M. (2010). Osposobljavanje budućih pedagoga za rad sa roditeljima. *Život i škola*, 24, 35–44.

Maksimović, J., Petrović, J. i Osmanović, J. (2015). Profesionalne kompetencije budućih pedagoga. *Istraživanja u pedagogiji*, 5(1), 50–63.

Maksimović, J. i Osmanović, J. (2014). Metodološko obrazovanje budućih pedagoga za reflektivnu praksu. U *Nauka i savremeni univerzitet 3*, Zbornik radova sa naučnog skupa nisun (437–450). Niš: Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu.

Mužić, V. (1986). *Metodologija pedagoškog istraživanja*. Sarajevo: Svjetlost.

Педагошка енциклопедија 1 (1989). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Potkonjak, N. (2003). *XX vek: ni „vek deteta” ni vek pedagogije-imate (drugo dopunjeno izdanje)*. Novi Sad: Savez pedagoških društava

va Vojvodine i Pedagoško društvo Republike Srpske.

Trnavac, N. (1996). *Pedagog u školi*. Beograd: Učiteljski fakultet, centar za usavršavanje rukovodilaca u obrazovanju.

Ćeklić, R. i Spasojević, V. (2010). Iskustva iz rada na unapređivanju kompetencija nastavnika, pedagoga i učenika. *Nova škola*, 7, 98–108.

Sanja Zivanovic

THE ATTITUDES OF EDUCATORS TOWARDS THEIR OWN COMPETENCES FOR CONDUCTING RESEARCH INTO THE PRACTICE OF EDUCATION AND MORAL EDUCATION

Summary

Educators, as senior associates in schools, participate in all stages of education and moral education. Their tasks encompass designing a curriculum, improving of and researching into the process of education and moral education, working closely with teachers, parents, and students, monitoring and introdu-

cing innovations, and establishing contacts with local and wider community, which all points to a wide range of complex challenges they are confronted with. As early as over the course of their academic studies, future educators acquire skills they will find essential in an educational institution such as school.

In our paper, we aim at examining the attitudes of educators towards their own competences for conducting a research into the practice of education and moral education as one of their professional fields. This research involves thirty-two educators already employed at elementary schools across the Republic of Srpska, with methods of theoretical analysis and of empirical non-experimental research (survey) used. With regard to the techniques applied, there are survey technique and scaling, whereas, in terms of instruments, there are a questionnaire and a five-stage scale in which the answers offered refer to the evaluation of the items described. The analysis of the results shows that there is no statistically significant difference in the attitudes of educators towards their own competences for conducting a research into the practice of education and moral

education with regard to their work experience and their academic affiliation (*alma mater*).

In addition, the results point to the existing quality of the educators' professional competences and the consistency of their respective academic institutions (affiliations) in providing the professional background in the aforementioned field.

Key words: school, educator, professional competence, research into education and moral education.

Саня Живанович

ОЦЕНКА ПЕДАГОГОВ ПО КОМПЕТЕНЦИИ ДЛЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРАКТИК

Резюме

Перед профессиональными партнерами педагогов предъявляются более сложные требования. Педагоги должны быть подготовлены к выполнению рабочих заданий и функций принадлежащих им, в образовательном учреждении, например в школе, и для всего этого они обучаются в ходе обучения. Нашей целью было изу-

читать отношение педагогов к профессиональной компетентности к исследовательской воспитательной работе, как одной из областей работы педагогов, приобретенной в процессе обучения. В исследование были включены 32 педагога, которые уже работали в начальных школах Республики Сербской. Мы использовали метод теоретического анализа и метод эмпирических неэкспериментальных исследований (метод обслуживания), из методов, методов обследования и масштабирования, а также из инструментов, вопросника и пятиступенчатой шкалы, с предложенными ответами, относящимися к оценке описанных пунктов.

Анализ результатов показал, что не существует статистически значимой разницы в отношении педагогов к профессиональной компетентности в области трудовых исследований образовательной практики, в зависимости от возраста службы, и что нет статистически значимой разницы в позициях педагогов, уже работающих в школах, о профессиональные квалификации для исследования учебной практики в зависимости от места окончания учебы.

Ключевые слова: школа, школьный педагог, профессиональная компетентность, исследование воспитательной работы.